

TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN PHÒNG, CHỐNG MA TÚY; PHÒNG, CHỐNG MẠI DÂM TRONG TRƯỜNG HỌC NĂM 2022

Bài 1: Nhận diện các loại ma túy mới và tác hại của các loại ma túy đó

1. "Mật ngọt" - Flakka

Bổ sung mới nhất trong danh sách "nghiên cứu hóa học" là một loại ma túy tổng hợp được gọi là flakka, một từ lóng tiếng Tây Ban Nha có nghĩa là "cô gái gầy." Flakka khá nổi tiếng ở Nam Florida, Mỹ, một loại thuốc gây nghiện tổng hợp xuất xứ từ Trung Quốc, được bán qua mạng, do các băng nhóm buôn thuốc phiện cầm đầu.

Flakka là loại ma túy có thể hít bằng mũi, hút, tiêm hoặc nuốt. Nó có thể kết hợp với các loại ma túy khác nhẹ hơn như cần sa. Flakka chủ yếu được tinh chế từ hóa chất alpha PVP, tổng hợp amphetamine thành cathinone. Cathinone là hóa chất chiết xuất từ lá cây khat gây nghiện được trồng hoặc mọc phổ biến ở khu vực Trung Đông và Somali. Năm 2012, sau khi dùng flakka chứa cathinone, 1 đối tượng nghiện ở Miami đã cắn nát mặt 1 người đàn ông. Tác hại lập tức và lâu dài của cathinone có thể mạnh hơn ma túy đá và cocaine.

2. Spice - Thảo dược tử thần

Spice và các loại thuốc tổng hợp từ cần sa được bày bán trong các hiệu thuốc để dùng hút thay thế cho cần sa. Tuy nhiên, vì các thành phần hóa chất được dùng để tẩm ướp trong Spice liên tục thay đổi nên người dùng rất khó biết đang đưa vào cơ thể những gì khi hút.

Cần sa tổng hợp hiện được dùng rất phổ biến trong nhóm thanh thiếu niên Mỹ vì họ lầm tưởng các sản phẩm này an toàn khi được bày bán trong hiệu thuốc và đóng gói màu sắc sặc sỡ. Arlene Gonzalez Sanchez - Chuyên gia y tế bang New York, cho biết: "Những loại thuốc này rất nguy hiểm và có thể gây ra những hậu quả nghiêm trọng, lâu dài lên não bộ người dùng".

3. Ma túy "Tem giấy"

Tem giấy còn được gọi là bùa lười, thực chất là miếng giấy được tẩm chất gây ảo giác LSD (Lysergic Acid Diethylamide), là chất bán tổng hợp được chiết xuất từ nấm cựa gà. Chất gây nghiện này tái xuất hiện trong thời gian gần đây sau một thời gian dài (từ cuối thập niên 1970) ngưng sản xuất. Đây là chất gây ảo giác mạnh nhất cho đến nay, chỉ vài chục mcg là có thể gây ảo giác nên được xem chất ma túy nguy hiểm nhất.

4. Ma túy "Nước vui"

"Nước vui" có xuất xứ từ Trung Quốc, thành phần gồm một số ma túy tổng hợp phổ biến hiện nay, trong đó có thành phần Methamphetamine, Ketamine... và tồn tại dưới dạng lỏng, đựng trong các lọ nhỏ khoảng 10-15ml. Khi sử dụng, các đối tượng thường trộn lẫn với các loại nước có ga theo một tỷ lệ nhất định sau đó uống trực tiếp vào cơ thể.

Khi vào cơ thể, loại ma túy này sẽ tạo cho người sử dụng cảm giác hưng phấn, vui vẻ kéo dài, đặc biệt khi kết hợp với nghe nhạc mạnh. Giá thành mỗi lọ "Nước vui" trên thị trường dao động từ 1,2-1,5 triệu đồng/lọ.

5. Ma túy "Trà sữa"

“Trà sữa” là một loại hỗn hợp chứa nhiều loại ma túy tổng hợp, tồn tại ở dạng bột thường được đựng trong các túi nilon có bao bì bắt mắt, in chữ Trung Quốc. Ma túy “Trà sữa” dạng bột, có mùi sữa. Khi sử dụng, ma túy “Trà sữa” được pha cùng với các loại nước có ga tạo thành dung dịch có màu sắc và mùi vị giống như trà sữa thông thường, một loại đồ uống ưa thích của giới trẻ.

Việc sử dụng các loại ma túy “Trà sữa”, “Nước vui” sẽ gây nguy hiểm đối với bản thân người sử dụng. Tác động trực tiếp vào não bộ, gây kích thích thần kinh trung ương, tạo ảo giác ở người sử dụng làm cho họ cảm thấy sung mãn, tự tin, thích được thực hiện những hành vi có cảm xúc mạnh, lác lư quay cuồng, la hét, đặc biệt khi đi kèm với âm thanh có cường độ lớn. Sau khi sử dụng, trạng thái hưng phấn gây rối loạn nhịp tim dễ dẫn đến trụ tim mạch và đột tử. Mặt khác, kích thích hệ thần kinh trung ương nên thường xuyên tạo trạng thái kích động và căng thẳng, suy sụp, chán chường, lo lắng, trầm cảm hoang tưởng, mất trí nhớ, mất phương hướng, lâu dần sẽ dẫn đến tâm thần.

6. Bóng cười

Bóng cười còn có tên gọi khác là Funkyball. Bóng cười đơn giản là loại bóng được bơm thêm khí Dinitơ Oxit - N_2O . Đây là một chất hóa học không màu, không vị, không mùi. Khi hít phải loại khí này sẽ khiến cơ thể có cảm giác hưng phấn, vui vẻ có thể cười nói luyên thuyên, mất kiểm soát, gây ảo giác khiến không gian xung quanh màu sắc, rực rỡ hơn, âm thanh sống động với những giai điệu du dương hơn.

Đây là loại khí có tác dụng rất nhanh và sâu. Ban đầu khí Dinitơ Oxit - N_2O được áp dụng trong y khoa để thực hiện các phẫu thuật giúp người bệnh giảm căng thẳng, lo lắng, giảm đau và thư giãn hơn. Nếu được sử dụng đúng mục đích, loại khí này sẽ giúp được rất nhiều bệnh nhân cần phẫu thuật. Trong công nghiệp chế biến thực phẩm, N_2O còn được sử dụng làm chất tạo bọt. Ngoài ra, đây là tác nhân oxi hóa mạnh nên N_2O còn được sử dụng làm tác nhân oxi hóa trong động cơ tên lửa.

Bài 2. Tác hại của ma túy đối với học sinh, sinh viên

1. Tác hại của ma túy

1.1 Tác hại của ma túy với bản thân người nghiện

a) Ma túy tác hại đến sức khỏe thể lý người nghiện

Theo cơ chế tự nhiên mà tạo hóa đã ban tặng cho con người, khi ta mệt mỏi, hệ thần kinh sẽ tiết ra chất endorphin giúp làm giảm mệt mỏi, phục hồi sức hoạt động của cơ thể. Thế nhưng, khi các chất ma túy như Cocaine, heroin, hay morphine xâm nhập vào cơ thể lại có tác dụng mạnh hơn endorphin gấp nhiều lần, các chất ma túy này đi vào từng tế bào thần kinh và mau chóng làm giảm đau đớn, mệt mỏi. Nếu ma túy tiếp tục xâm nhập vào cơ thể nhiều lần nữa sẽ dần thay thế cơ chế tự nhiên tiết ra endorphin, khiến các tế bào cảm nhận bị nhờn dần và quen với chất ma túy nên càng ngày lượng ma túy càng phải tăng lên mới phát huy được hiệu quả. Khi đó, nếu ngưng sử dụng ma túy, cơ thể sẽ rất mệt mỏi, đau đớn rã rời, khủng hoảng cả thể xác lẫn tinh thần và không làm chủ được bản thân. Tình trạng đó có thể dẫn con nghiện đến trạng thái suy sụp, chỉ nghĩ làm sao đưa được ma túy vào cơ thể ngay tức khắc và bằng bất cứ giá

nào. Đây chính là nguyên nhân dẫn người nghiện đến những hành động mù quáng, nguy hiểm cho bản thân, gia đình và xã hội.

Ma túy là chất gây nghiện có thể gây suy giảm hệ hô hấp của con người. Ma túy tác động lên hệ hô hấp khiến người nghiện thường bị viêm mũi, viêm xoang, viêm đường hô hấp. Các chất ma túy gây tăng tần số thở trong thời gian ngắn, sau đó sẽ gây ức chế hô hấp; khi dùng quá liều đôi khi ngưng thở đột ngột dẫn đến tử vong. Đối với người dùng Cocaine có thể gây phù phổi cấp, tràn khí màng phổi, xuất huyết phế nang, viêm phổi, viêm tiểu phế quản tắc nghẽn, lên cơn hen phế quản... Theo thông tin trên tạp chí Medical Progress tháng 1 năm 1999, nhiều công trình nghiên cứu của các tác giả Mỹ cho thấy hút ma túy có liên quan đến ung thư phổi.

Một căn bệnh nghiêm trọng nữa mà người nghiện ma túy thường mắc phải, đó là rối loạn cảm giác da. Người nghiện ma túy thường không cảm thấy bản, họ sợ nước, ngại tắm, và đây là nguyên nhân thuận lợi cho các bệnh về da phát triển như: ghẻ, lở, hắc bào, viêm da. Đặc biệt khi dùng ma túy đá, các mạch máu trong cơ thể co lại, tế bào bạch cầu chết dần khiến da không còn độ đàn hồi và dễ bị tổn thương. Một làn da nhăn nheo, nhiều mụn trứng cá lớn và lở loét là những dấu hiệu dễ phát hiện ra người nghiện ma túy đá.

b) Ma túy tác hại đến sự phát triển nòi giống

Khi đã nghiện ma túy nặng, các hormon sinh dục bị suy giảm dẫn đến giảm nhu cầu tình dục, giảm khả năng sinh sản, hoặc sinh con chậm phát triển thể lực và trí tuệ. Đối với phụ nữ có thai, nghiện ma túy dễ dẫn đến sảy thai, thai chết lưu, sinh non, suy dinh dưỡng bào thai, khó nuôi. Khi một người sử dụng cần sa, đối với nam, cần sa kìm hãm sự sinh sản nội tiết nam tính, vì vậy dễ bị liệt dương và dẫn tới vô sinh. Ở phụ nữ thì thường bị rối loạn hoạt động của buồng trứng. Cần sa kìm hãm sự hoạt động của tuyến yên ở trung não, tuyến này có hình như yên ngựa, sản sinh ra nhiều chất nội tiết tố quan trọng giúp điều hòa các hoạt động bình thường của tim và mạch sinh dục. Với phụ nữ nghiện cần sa, tỷ lệ mang thai giảm hoặc nếu có thai dễ dẫn đến sảy thai, thai lưu, và tỷ lệ sinh non có thể lên tới 25%.

c) Ma túy gây lây nhiễm HIV/AIDS

Ở nước ta đã có nhiều nghiên cứu về mối quan hệ giữa nghiện ma túy và HIV. Người nghiện có nguy cơ nhiễm HIV cao hơn người bình thường. Vì lúc mới sử dụng ma túy, đặc biệt là các loại ma túy tổng hợp, người nghiện thường bị kích thích tình dục rất nhiều. Một khi phê thuốc, người nghiện sẽ không kiểm soát được hành vi, họ tìm mọi cách để thỏa mãn nhu cầu mà không sử dụng các biện pháp bảo vệ (kể cả quan hệ với gái mại dâm), điều này rất dễ lây nhiễm HIV nếu bạn tình có HIV. Đồng thời họ dễ mắc các bệnh lây truyền qua đường tình dục như: lậu, giang mai.

d) Ma túy làm thay đổi nhân cách người nghiện

Phần lớn người nghiện có sự biến đổi về nhân cách do lệ thuộc vào ma túy. Điều đó thể hiện ở việc khi người sử dụng có đủ ma túy để dùng thì họ cảm thấy thoải mái, sáng khoái, bình tĩnh. Khi không có ma túy, tâm trạng người sử dụng thường trở nên tiêu cực, cau có, bực bội hoặc cô độc, âu sầu. Do các chất ma túy thường tạo nên khoái cảm, sáng khoái giả tạo nên người nghiện thường

bị giảm hứng thú với cuộc sống bên ngoài, nhân cách bị thu hẹp, tương quan với người xung quanh trở nên thô lỗ hơn, ít quan tâm đến người thân, thờ ơ trong công việc và không thích theo đuổi những sinh hoạt lành mạnh như: học tập, vui chơi, lao động, thể thao... Họ thường ở trong trạng thái ủ dột, chai lì cảm xúc, dễ gây xung đột với những người xung quanh. Đối với người nghiện, ma túy là nhu cầu cấp bách đối với họ; vì vậy, để đáp ứng nhu cầu của bản thân, họ bất chấp tất cả những chuẩn mực đạo đức của xã hội và luật pháp, họ có thể lừa đảo, trộm cắp, cướp giật, thậm chí giết người để có tiền mua ma túy thỏa mãn cơn nghiện. Tùy vào từng loại ma túy mà ảnh hưởng của chúng trên người nghiện sẽ khác nhau. Tuy nhiên có một điểm chung là ma túy làm người nghiện mất cân bằng về tâm lý và tha hóa về nhân cách.

Những người nghiện trẻ, do đặc trưng tâm lý lứa tuổi và do thiếu các kỹ năng cần thiết để đối phó với cơn thèm nên thường dễ bị stress. Nghiên cứu cũng cho thấy những người chưa kết hôn thường có nhân cách chống đối xã hội; trong khi những người đã kết hôn mang nhân cách trầm cảm nhiều hơn. Điều này có thể là do họ cảm thấy áp lực từ phía trách nhiệm với gia đình. Còn những người nghiện đã ly hôn thì thường bị stress.

2. Tác hại của ma túy đến gia đình

a) Làm tổn thất tình cảm với người thân

Nghiện ma túy làm tổn thất hạnh phúc gia đình do tính cách người nghiện thường hay thay đổi. Họ có khuynh hướng chống lại người thân trong gia đình, hay gây chuyện, cáu gắt, lừa dối người thân, dẫn đến sút mẻ tình cảm, và xung đột trong gia đình ngày càng tăng. Nhiều câu chuyện rất thương tâm và đau lòng vì nghiện ma túy gây nên. Đó là trường hợp con trai nghiện ma túy đã đánh lại cha mẹ hoặc hành hung vợ con tàn bạo. Hơn nữa, có trường hợp con giết bố mẹ, ông bà để lấy tiền mua ma túy.

b) Xung đột tình cảm vợ chồng dẫn đến ly hôn

Kết quả nghiên cứu xã hội học gần đây đã nêu lên con số rất đáng lưu tâm: có khoảng 30-42% các cặp vợ chồng xin ly hôn do xuất phát từ những xung đột liên quan đến nghiện ma túy. Khi chồng hoặc vợ trong gia đình nghiện ma túy thường dẫn đến cãi cọ, sống thiếu trách nhiệm với gia đình, và cuối cùng không thể tiếp tục chung sống với nhau.

Sau khi bố mẹ ly hôn, con cái của những cặp vợ chồng này trở nên những đứa trẻ bất hạnh, không được giáo dục và chăm sóc chu đáo. Điều đó khiến chúng trở thành những đứa trẻ cô đơn, lầm lì, thất học, và thường tìm đến ma túy để quên đi nỗi bất hạnh.

3. Tác hại của ma túy đến xã hội

a) Các đối tượng nghiện và phạm tội về ma túy

Ở Việt Nam, đối tượng nghiện và phạm tội về ma túy gồm nhiều loại quốc tịch, thành phần xã hội, nghề nghiệp, nơi sinh sống, điều kiện hoàn cảnh gia đình, giới tính và độ tuổi khác nhau. Các đối tượng đa số là người Việt Nam, song cũng không ít tội phạm có quốc tịch nước ngoài như Lào, Trung Quốc, Campuchia, Úc, Malayxia, Nigeria... Các đối tượng này có thể là lái xe quá cảnh, xe tắc xi, xe ôm, tiếp viên hàng không hoặc không nghề nghiệp. Về giới tính, đối tượng phạm tội ma túy là nam giới luôn nhiều hơn nữ giới. Song điều

đáng quan tâm là tỷ lệ đối tượng phạm tội là nữ có chiều hướng gia tăng. Về độ tuổi của các đối tượng phạm tội ma túy cũng phong phú, nhưng đa số ở độ tuổi từ 25- 45 tuổi. Những năm gần đây, bọn tội phạm chuyên nghiệp tìm mọi cách lôi kéo trẻ em tham gia buôn bán ma túy để tránh bị xử lý về hình sự.

b) Vi phạm trật tự an toàn xã hội

Nghiện ma túy không chỉ là nguyên nhân gây ra các mối bất hòa trong gia đình mà còn là nguyên nhân dẫn đến tội phạm và gây mất trật tự an toàn xã hội. Theo một nguồn tin, khoảng 75% các tội phạm hình sự có nguyên nhân bắt nguồn từ nghiện ma túy. Điều đáng lo ngại là số người nghiện trong thời gian gần đây có chiều hướng gia tăng và ngày càng trẻ hóa, đa số tập trung ở lứa tuổi từ 16- 30 tuổi, trong đó có cả học sinh, sinh viên do đua đòi ăn chơi, bỏ học, không có việc làm, cờ bạc, rượu chè... Họ sống bê tha, thiếu tình người, thiếu niềm tin và lòng tự trọng. Đây chính là nguyên nhân bổ sung cho các hành vi phạm tội liên quan đến ma túy; và một điều tất yếu, khi tội phạm ma túy gia tăng thì cũng kéo theo nhiều tệ nạn khác như mại dâm, buôn bán ma túy, đe dọa đến tình hình an ninh trật tự xã hội, đến cuộc sống lành mạnh của người dân và làm băng hoại đạo đức của xã hội.

c) Ảnh hưởng trên nền kinh tế

Trước hết, ma túy gây tổn hại nghiêm trọng về mặt kinh tế cho chính bản thân người nghiện khi họ luôn có xu hướng tăng liều lượng dùng, chi phí về tiền của ngày càng lớn dẫn đến họ bị khánh kiệt về kinh tế. Khi bản thân người nghiện không còn đủ khả năng đáp ứng nhu cầu ma túy cho riêng mình, họ có thể tiêu tốn tiền của, tài sản, đồ đạc của gia đình vào việc mua ma túy. Hơn nữa, gia đình còn tốn thêm chi phí chăm sóc và điều trị các bệnh cho người nghiện và chi phí giúp cai nghiện.

Với xã hội, hàng năm, nhà nước phải chi hàng trăm tỷ đồng cho việc xóa bỏ cây thuốc phiện, cần sa; chi phí cho công tác tổ chức cai nghiện ma túy, xây dựng và phát triển các trung tâm cai nghiện; chi phí cho hoạt động kiểm soát ma túy ở biên giới, điều tra truy tố, xét xử tội phạm về ma túy; chi phí cho các hoạt động hợp tác quốc tế trong công tác phòng chống và kiểm soát ma túy; chi phí dự phòng và chăm sóc y tế.

Bài 3. Kiến thức pháp luật về hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến phòng, chống HIV/AIDS, ma túy, mại dâm

1. Kiến thức pháp luật về hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến ma túy

Luật phòng, chống ma túy năm 2021 có hiệu lực, luật này nghiêm cấm các hành vi sau đây:

- Trồng cây có chứa chất ma túy, hướng dẫn trồng cây có chứa chất ma túy.
- Nghiện cứu, giám định, kiểm nghiệm, kiểm định, sản xuất, tàng trữ, vận chuyển, bảo quản, tồn trữ, mua bán, phân phối, xử lý, trao đổi, xuất khẩu, nhập khẩu, tạm nhập, tái xuất, tạm xuất, tái nhập, quá cảnh trái phép chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần, thuốc tiền chất, nguyên liệu làm thuốc

là dược chất gây nghiện, dược chất hướng thần, tiền chất dùng làm thuốc, thuốc thú y có chứa chất ma túy, tiền chất.

- Chiếm đoạt chất ma túy, tiền chất, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần, thuốc tiền chất, nguyên liệu làm thuốc là dược chất gây nghiện, dược chất hướng thần, tiền chất dùng làm thuốc, thuốc thú y có chứa chất ma túy, tiền chất.

- Giao nhận, quản lý, kiểm soát, lưu giữ, cấp phát, bảo quản chất ma túy, tiền chất trái quy định của pháp luật; cho phép người sử dụng chất ma túy, thuốc gây nghiện hoặc thuốc hướng thần tới quy định của pháp luật.

- Sử dụng, tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy; cưỡng bức, lôi kéo người khác sử dụng trái phép chất ma túy; chứa chấp, hỗ trợ việc sử dụng trái phép chất ma túy.

- Sản xuất, tàng trữ, vận chuyển, mua bán phương tiện, dụng cụ dùng vào việc sản xuất hoặc sử dụng trái phép chất ma túy.

- Chống lại hoặc cản trở việc xét nghiệm chất ma túy trong cơ thể, xác định tình trạng nghiện ma túy, quản lý người sử dụng trái phép chất ma túy, cai nghiện ma túy, quản lý sau cai nghiện ma túy.

- Trả thù hoặc cản trở người thực thi nhiệm vụ phòng, chống ma túy, người tham gia phòng, chống ma túy.

- Lợi dụng chức vụ, quyền hạn, nghề nghiệp để vi phạm pháp luật về phòng, chống ma túy.

- Hướng dẫn sản xuất, hướng dẫn sử dụng trái phép chất ma túy; quảng cáo, tiếp thị chất ma túy.

- Kỳ thị người sử dụng trái phép chất ma túy, người cai nghiện ma túy, người sau cai nghiện ma túy.

- Các hành vi bị nghiêm cấm khác do luật định liên quan đến ma túy.

2. Kiến thức pháp luật về hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến mại dâm

Theo Điều 4 Pháp lệnh phòng chống mại dâm năm 2003: Các hành vi bị nghiêm cấm

Nghiêm cấm các hành vi sau đây: Mua dâm; Bán dâm; Chứa mại dâm; Tổ chức hoạt động mại dâm; Cưỡng bức bán dâm; Môi giới mại dâm; Bảo kê mại dâm; Lợi dụng kinh doanh dịch vụ để hoạt động mại dâm;

Bài 4: Kỹ năng nhận diện và xử lý các tình huống nguy cơ liên quan đến ma túy, mại dâm, HIV

1. Khi bị dụ dỗ sử dụng ma túy

Lần đầu tiên một người sử dụng ma túy thường thông qua các buổi sinh nhật, đi chơi tập thể, đi hát karaoke cùng bạn bè. Và theo thói quen, cứ khi nào đi như vậy, họ sẽ tiếp tục sử dụng ma túy. Tình trạng ấy lặp đi lặp lại đến khi họ nhận ra mình nghiện ma túy thì mọi thứ đã muộn.

Có rất nhiều nguy cơ mà các em có thể gặp như ăn đồ ăn, thức uống có pha trộn hoặc cho ma túy vào; bị người khác cho ăn, uống đồ có chứa chất ma túy; bị ép sử dụng đồ có chứa ma túy; nhờ vận chuyển đồ có chứa chất ma túy; bị rủ rê, lôi kéo vào hành vi bán hàng, vận chuyển đồ, thức ăn có chứa ma túy.

Khi gặp các tình huống nguy cơ kể trên, học sinh cần có kỹ năng xử lý để không dính vào các hành vi vi phạm pháp luật. 5 nguyên tắc học sinh cần nhớ:

Nguyên tắc 1: Ngón tay cái - Bình tĩnh

Trong bất kỳ tình huống nào các em đều cần bình tĩnh, không nên khóc lóc. Khi mất bình tĩnh, các em sẽ khó phân tích được tình huống mình đang gặp phải, không lựa chọn được giải pháp phù hợp và an toàn tại thời điểm đó. Hơn nữa, việc không bình tĩnh, sợ hãi sẽ càng khiến kẻ xấu biết điểm yếu để uy hiếp, đe dọa, dễ dàng ép các em phải tuân theo yêu cầu của chúng.

Việc la hét, khóc lóc sẽ làm kẻ xấu nảy sinh sợ hãi vì người xung quanh phát hiện. Một vài trường hợp có thể chúng hoảng sợ bỏ chạy, nhưng cũng có thể chúng trở nên liều lĩnh mà gây ra những hành vi nguy hiểm đối với các em.

Nguyên tắc số 2: Ngón tay trở - Từ chối, bỏ đi

Việc từ chối, bỏ đi cần khéo léo và dứt khoát. Điều đó cho thấy các em mạnh mẽ, có ý thức làm chủ bản thân và khiến kẻ xấu e ngại. Thường kẻ xấu chỉ đạt được mục đích khi biết người tiếp cận hoặc đe dọa, rủ rê yếu đuối, sợ hãi. Còn với người mạnh mẽ, có khả năng làm chủ bản thân, chúng thường hạn chế tiếp cận vì tỷ lệ thành công không cao. Chúng dễ dàng bị phát hiện hoặc bị bắt.

Nguyên tắc số 3: Ngón tay giữa - Thông báo ngay cho người thân, người lớn mà em tin tưởng

Bên cạnh các em luôn có những người sẵn sàng giúp đỡ khi gặp khó khăn. Việc nhờ người xung quanh giúp đỡ không thể hiện sự yếu kém mà đó là lựa chọn thông minh, cần được phát huy. Có những tình huống vượt quá khả năng giải quyết của các em thì việc tìm kiếm sự giúp đỡ sẽ giảm thiểu hậu quả của sự việc gây ra, đảm bảo an toàn cho các em.

Việc liệt kê ra người sẵn sàng giúp đỡ và đánh dấu theo thứ tự 1, 2, 3... sẽ giúp các em phản ứng nhanh trong những tình huống khẩn cấp. Nên trao đổi trước với những người được lựa chọn để họ biết khi gặp tình huống nguy hiểm sẽ gọi ngay cho họ. Nếu sử dụng điện thoại riêng, hãy đặt phím tắt cho những người đó. Ví dụ: Bố là phím 1, mẹ là phím 2, thầy cô giáo là phím 3 để không phải tìm danh sách trong danh bạ trong tình huống khẩn cấp.

Nguyên tắc số 4: Ngón áp út - Di chuyển đến nơi đông người, an toàn

Như đã phân tích ở trên, thông thường những kẻ làm việc xấu sẽ rất sợ người khác phát hiện. Vì thế khi cảm thấy bị đe dọa, không an toàn, các em hãy di chuyển ngay lập tức đến những nơi đông người, nơi cảm thấy an toàn.

Nguyên tắc số 5: Ngón út - Liên lạc với số điện thoại khẩn cấp để nhờ trợ giúp (113, 115, 111)

Ngoài việc liên lạc cho người thân, người lớn tin tưởng, các em có thể gọi cho số điện thoại 113 là đường dây nóng của cảnh sát (trực 24/24h), 115 - đường dây nóng của bệnh viện hoặc 111 - đường dây nóng của quốc gia về bảo vệ trẻ em, tùy từng trường hợp cụ thể:

Chẳng hạn, các em có thể gọi 113 khi thấy hành vi tội phạm đang hoặc có nguy cơ xảy ra; phát hiện người bị nghi là tội phạm; có người bị thương hoặc đang gặp nguy hiểm. Hãy gọi 115 khi thấy tai nạn; cấp cứu các vấn đề khẩn cấp liên quan tới sức khỏe; vận chuyển người cấp cứu, người bị nạn.

Các em gọi 111 khi bị bạo hành, đánh đập; bị bắt cóc hoặc có nguy cơ bị bắt cóc; khi gặp khó khăn trong việc học tập, xử lý các mối quan hệ với bạn bè, thầy cô; khi cảm thấy không an toàn; bị xâm hại.

2. Khi đâm phải bơm kim tiêm có dính máu

2.1. Xử lý vết thương tại chỗ

Thông thường khi bị đâm bởi vật nhọn nghi có dính máu của người nhiễm HIV, các nạn nhân có tâm lý sợ hãi nên cố gắng nặn máu ra càng nhiều càng tốt. Cách xử trí này hoàn toàn sai, việc nắn bóp vết đâm vô tình tạo ra thêm những tổn thương viêm, làm tăng khả năng vi rút xâm nhập vào cơ thể.

Do vậy bác sĩ khuyến khích trong bất kỳ tình huống bị tấn công bởi kim tiêm dù có dính máu HIV hay không, điều đầu tiên cần nhớ là thật bình tĩnh để xử trí đúng cách. Dù kim tiêm chứa vi rút HIV thì các vi rút này phải có thời gian mới xâm nhập được vào cơ thể. Hơn nữa điều trị dự phòng sau phơi nhiễm giúp giảm đáng kể nguy cơ lây nhiễm. Chính vì thế không phải tất cả trường hợp bị đâm kim tiêm dính máu HIV đều dẫn đến lây nhiễm bệnh. Khi bị kim tiêm đâm, cần bình tĩnh xử lý theo những bước sau:

1. Nhanh chóng lấy các dụng cụ sắc nhọn gây tổn thương, chảy máu ra khỏi cơ thể (nếu có)
2. Rửa ngay vết thương dưới vòi nước. Tránh cầm máu hoặc bịt chặt vết thương ngay mà để vết thương tự chảy trong thời gian ngắn, không nắn bóp vết thương.
3. Sau đó, rửa kỹ lại vết thương bằng xà phòng và nước sạch.

2.2 Đánh giá nguy cơ phơi nhiễm

Khi đến cơ sở y tế, người bệnh sẽ được đánh giá nguy cơ lây nhiễm HIV.

Nếu ở da có tổn thương nông, không chảy máu hoặc chảy máu ít; hoặc máu và chất dịch cơ thể của người có HIV bắn vào vùng niêm mạc không bị tổn thương viêm loét thì nguy cơ lây nhiễm thấp.

Riêng trường hợp da có tổn thương sâu, rộng, chảy nhiều máu, máu và chất dịch cơ thể của người có HIV bắn vào các vùng da, niêm mạc bị tổn thương viêm loét rộng có sẵn thì có nguy cơ lây nhiễm cao.

2.4 Những xét nghiệm cần làm

Trước hết là xét nghiệm máu để kiểm tra xem người bị nạn đã có nhiễm HIV chưa. Có thể bắt đầu điều trị ngay khi chưa có kết quả xét nghiệm. Tuy nhiên khi có kết quả xét nghiệm HIV dương tính tức người bị nạn đã nhiễm HIV từ trước, thì phải dừng điều trị phơi nhiễm ngay.

Ngoài ra một số xét nghiệm cần thiết cho việc theo dõi điều trị như huyết đồ, chức năng gan, chức năng thận cũng được làm.

2.5 Cần điều trị phơi nhiễm HIV ngay

Điều trị dự phòng sau phơi nhiễm HIV hiệu quả bảo vệ rất cao, lên đến 90-95% trong vài giờ đầu và duy trì trong khoảng 72 giờ tính từ thời điểm phơi nhiễm. Hiệu quả này giảm dần theo thời gian đến viện điều trị sau khi bị đâm. Do vậy, người bị phơi nhiễm cần nhanh chóng đến cơ sở y tế để được điều trị càng sớm càng tốt, không nên trễ quá thời gian cho phép là 72 giờ.

Hiện nay, các cơ sở y tế có điều trị phơi nhiễm sau bị nạn bao gồm: Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới, các phòng khám ngoại trú HIV, các Bệnh viện có chuyên khoa nhiễm. Riêng tại Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới tiếp nhận điều trị phơi nhiễm 24/24, mỗi năm Bệnh viện tiếp nhận hàng ngàn trường hợp cấp cứu điều trị phơi nhiễm trong các tình huống khác nhau.

Thời gian điều trị dự phòng phơi nhiễm phải kéo dài liên tục trong 28 ngày. Thuốc điều trị là thuốc uống, sử dụng phối hợp 3 loại thuốc kháng siêu vi theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

Bài 4: Giảm kỳ thị đối với người sử dụng/người nghiện ma túy

Trong xã hội ngày nay vẫn còn rất nhiều người có sự kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nghiện ma túy và điều này rất nguy hiểm bởi nó sẽ làm người nghiện cảm thấy mình bị cô lập, bị xã hội ruồng bỏ và sẽ lún sâu hơn vào ma túy để tìm “lối thoát”.

Nghiện ma túy là bệnh mãn tính, không phải tệ nạn xã hội

Người sử dụng ma túy và người nghiện ma túy là khác nhau. Trên thực tế, một số người sử dụng ma túy nhưng không bị nghiện, họ có thể sử dụng ma túy không thường xuyên và có thể ngừng sử dụng bất cứ lúc nào họ muốn. Còn người nghiện ma túy là những người không thể ngừng sử dụng ma túy và họ bị lệ thuộc hoàn toàn vào ma túy.

Bài 5: Trách nhiệm của học sinh trong phòng chống ma túy

1. Phòng chống ma túy là gì?

Phòng chống ma túy được hiểu như thế nào?

Phòng, chống ma túy là phòng ngừa, ngăn chặn, đấu tranh chống tội phạm và tệ nạn ma túy; kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy.

2. Trách nhiệm của học sinh trong phòng chống ma túy là gì?

Để phòng chống ma túy, học sinh cần làm gì?

Trách nhiệm của học sinh trong phòng chống ma túy gồm:

- Không sử dụng ma túy dưới bất kỳ hình thức nào;
- Không tàng trữ, vận chuyển, mua bán hoặc làm những việc khác liên quan đến ma túy;
- Khuyên nhủ bạn học, người thân của mình không sử dụng ma túy hoặc tham gia các hoạt động vận chuyển, mua bán ma túy;
- Khi phát hiện những học sinh, có biểu hiện sử dụng ma túy hoặc nghi vấn buôn bán ma túy phải báo cáo kịp thời cho thầy, cô giáo để có biện pháp ngăn chặn, nâng cao cảnh giác tránh bị đối tượng xấu rủ rê, lôi kéo vào các việc làm phạm pháp, kể cả việc sử dụng và buôn bán ma túy;
- Có ý thức phát hiện những đối tượng có biểu hiện nghi vấn dụ dỗ học sinh, sinh viên sử dụng ma túy hoặc lôi kéo học sinh, sinh viên vào hoạt động vận chuyển, mua bán ma túy; báo cáo kịp thời cho thầy, cô giáo.

3. Phòng chống ma túy là trách nhiệm của ai?

Phòng chống ma túy là trách nhiệm của cả cộng đồng, của tất cả mọi người dân chứ không riêng gì một cá nhân, cơ quan hay tập thể nào.

Hiện nay, ma túy len lỏi vào từng thành phần trong xã hội, sẽ là vô ích nếu chúng ta không làm gì và trông chờ vào các cơ quan chức năng trong việc phòng chống ma túy. Với tình hình buôn bán, sử dụng ma túy phức tạp như hiện nay, cuộc chiến “nói không với ma túy” vẫn còn rất nhiều cam go. Ma túy đã vào trường học, đã và đang rình rập từng nhà, từng ngõ ngách để gây ra những cái chết cho không chỉ với các đối tượng nghiện mà cho cả chính gia đình của họ. Tệ nạn ma túy đang diễn ra hết sức phức tạp, tinh vi và có quy mô lớn, không chỉ ở trong nước mà còn có sự móc nối với nước ngoài.

Do đó, để phòng chống và đẩy lùi ma túy, cần có sự chung tay, góp sức của tất cả mọi người.

4. Những con đường thâm nhập của ma túy vào trường học

- Nhóm bạn bè : là hình thức thâm nhập nhanh, đơn giản nhất do yếu tố tâm lý lan tỏa số đông
- Các quán hàng xung quanh khu vực nhà trường: các quán này thường là nơi tụ tập của các nhóm học sinh, do đó dễ là nơi tàng trữ, tiêu thụ ma túy do lợi nhuận
- Tổ chức buôn bán ma túy: bằng con đường sử dụng các tay, chân là những con nghiện tại trường hoặc từ ngoài vào rủ rê, lôi kéo tìm mọi cách tổ chức bán và tổ chức hút, hít, chích.

B. Phòng, chống mại dâm trong trường học

Bài 1: Tệ nạn mại dâm

1. Một số lưu ý trong Pháp lệnh phòng, chống mại dâm

Theo Pháp lệnh phòng, chống mại dâm số 10/2003, các từ ngữ dưới đây được hiểu như sau:

1. Bán dâm là hành vi giao cấu của một người với người khác để được trả tiền hoặc lợi ích vật chất khác.
2. Mua dâm là hành vi của người dùng tiền hoặc lợi ích vật chất khác trả cho người bán dâm để được giao cấu.
3. Mại dâm là hành vi mua dâm, bán dâm.
4. Chứa mại dâm là hành vi sử dụng, thuê, cho thuê hoặc mượn, cho mượn địa điểm, phương tiện để thực hiện việc mua dâm, bán dâm.
5. Tổ chức hoạt động mại dâm là hành vi bố trí, sắp xếp để thực hiện việc mua dâm, bán dâm.
6. Cường bức bán dâm là hành vi dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực hoặc dùng thủ đoạn buộc người khác phải thực hiện việc bán dâm.
7. Môi giới mại dâm là hành vi dụ dỗ hoặc dẫn dắt của người làm trung gian để các bên thực hiện việc mua dâm, bán dâm.
8. Bảo kê mại dâm là hành vi lợi dụng chức vụ, quyền hạn, uy tín hoặc dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực để bảo vệ, duy trì hoạt động mại dâm.

Bài 2: Nội dung tuyên truyền, giáo dục pháp luật về phòng, chống mại dâm trong nhà trường được quy định như thế nào?

1. Một số nội dung quy định trong Pháp lệnh phòng, chống mại dâm

Phòng, chống mại dâm là trách nhiệm của mọi cơ quan, tổ chức, gia đình và cá nhân trong đó có nhà trường. Nội dung tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống mại dâm đối với học sinh, sinh viên, học viên trong các trường trung học cơ sở và trung học phổ thông, các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp và dạy nghề được quy định rõ tại Điều 6 Nghị định 178/2004/NĐ-CP bao gồm:

- Tác hại nhiều mặt của tệ nạn mại dâm đối với xã hội, đối với danh dự, nhân phẩm, sức khỏe con người; ảnh hưởng đến vấn đề bình đẳng giới, đến chiến lược phát triển con người ở Việt Nam;

- Các biện pháp phòng, chống tệ nạn mại dâm;
- Chính sách và pháp luật phòng, chống mại dâm;
- Các hình thức xử lý vi phạm pháp luật về mại dâm;
- Trách nhiệm của công dân trong phòng, chống tệ nạn mại dâm.

Căn cứ vào nội dung nêu trên, các trường xây dựng nội dung tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống mại dâm cụ thể cho phù hợp với loại hình trường học của mình.

Theo quy định tại Điều 7 Nghị định 178/2004/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Pháp lệnh phòng, chống mại dâm, nội dung phối hợp giữa nhà trường, gia đình và chính quyền địa phương trong quản lý, giáo dục học sinh, sinh viên phòng, chống mại dâm bao gồm:

- Thường xuyên liên lạc, trao đổi với gia đình của học sinh, sinh viên, học viên và Ủy ban nhân dân địa phương nơi nhà trường đóng trên địa bàn đó về công tác phòng, chống mại dâm;
- Tổ chức các cuộc tọa đàm trao đổi giữa các bên về công tác phòng, chống mại dâm, về biện pháp và các hoạt động giáo dục phòng ngừa phù hợp với lứa tuổi, giới tính, tôn giáo của học sinh, sinh viên, học viên;
- Tổ chức các hoạt động xã hội trên địa bàn với sự tham gia của học sinh, sinh viên, học viên.

2. Một số hoạt động thực hiện phòng, chống mại dâm trong trường học

2.1. Tuyên truyền phòng, chống tệ nạn mại dâm thông qua các buổi sinh hoạt chuyên đề

Các nhà trường và các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh thường xuyên lồng ghép các chủ đề về phòng, chống tệ nạn xã hội, ma túy, mại dâm, vào các buổi sinh hoạt chuyên đề như Tuần sinh hoạt công dân học sinh, sinh viên. Đây là hoạt động sẽ giúp học sinh, sinh viên nắm bắt được tình hình phát triển Nhà trường và nhiệm vụ năm học mới; phương pháp học tập, xây dựng kế hoạch học tập toàn khóa, kế hoạch học tập từng học kì và rèn luyện của học sinh, sinh viên; công tác Đoàn, Hội và phong trào thanh niên trường học và đặc biệt là các kiến thức về công tác đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn; công tác phòng chống tội phạm và tệ nạn xã hội như tệ nạn ma túy, mại dâm. Các buổi sinh hoạt đã trang bị cho các em học sinh những kiến thức cần thiết, những thông tin bổ ích để các em thêm tự tin bước vào năm học mới hứa hẹn nhiều thành công và tránh xa các tệ nạn xã hội như mại dâm, ma túy...

2.2. Tổ chức kí cam kết không vi phạm pháp luật về phòng, chống mại dâm và tích cực phòng mại dâm trong học đường cho học sinh, sinh viên

Các nhà trường và các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh đã triển khai cho sinh viên ký cam kết không tham gia vào hoạt động mại dâm, không vi phạm pháp luật về phòng, chống mại dâm. Việc ký cam kết không vi phạm pháp luật về phòng, chống mại dâm và tích cực phòng chống ma túy, mại dâm trong học đường thường được thực hiện thông qua các tổ chức Đoàn, Hội trong nhà trường. Các đoàn viên sinh viên được hướng dẫn, tuyên truyền về công tác phòng, chống tệ nạn mại dâm, từ đó tự nguyện ký cam kết và tham gia tích cực vào công tác phòng chống ma túy, mại dâm trong học đường.

Hoạt động này có ý nghĩa quan trọng, góp phần đẩy lùi tệ nạn mại dâm trong học đường và góp phần thực hiện kế hoạch số 164/KH-UBND của Ủy ban Nhân dân tỉnh Hưng Yên về phòng chống tệ nạn mại dâm trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp năm 2020, đó là: 100% người dân được tuyên truyền, giáo dục về tệ nạn mại dâm để nâng cao nhận thức, nhận biết được tác hại và ảnh hưởng của tệ nạn mại dâm đến đời sống xã hội, tạo sự đồng thuận trong phòng, chống mại dâm và có thái độ, hành vi tích cực lành mạnh, an toàn, phòng ngừa lây nhiễm HIV/AIDS.

2. 3. Phối hợp với gia đình, cơ quan, tổ chức và Ủy ban nhân dân địa phương quản lý và giáo dục học sinh, sinh viên, học viên về phòng, chống mại dâm

Để công tác tuyên truyền phòng, chống mại dâm trong học đường đạt hiệu quả, cần phải có sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong công tác quản lý và giáo dục học sinh, sinh viên. Điều đó có nghĩa là, công tác phòng, chống tệ nạn mại dâm phải được thực hiện đồng bộ ở gia đình, nhà trường và xã hội. Các nhà trường và các cơ sở giáo dục tích cực phối hợp với gia đình của học sinh, sinh viên thông qua đội ngũ cố vấn học tập, giáo viên chủ nhiệm, bí thư đoàn trường,... để nắm bắt kịp thời diễn biến tư tưởng, tinh thần thái độ học tập, rèn luyện của học sinh, sinh viên; phối hợp với Ban đại diện phụ huynh học sinh, trao đổi thông tin, hỗ trợ phụ huynh học sinh về kiến thức, phương pháp giáo dục con em; kịp thời báo cáo tình hình học sinh, sinh viên với hiệu trưởng nhà trường để kịp thời chỉ đạo, phối hợp giải quyết.